

พระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๐๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๑

เป็นปีที่ ๑๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

เล่ม ๑๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า เขตท้องถิ่นซึ่งกำหนดให้ราษฎรเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

“หน่วยลงคะแนน” หมายความว่า ท้องถิ่นซึ่งกำหนดเพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง ณ ที่ลงคะแนนแห่งหนึ่ง

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

“บัตรเลือกตั้ง” หมายความว่า บัตรซึ่งใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และให้หมายรวมถึงเครื่องหมายประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วย”

เล่ม ๑๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑ โดยปกติให้ถือเขตเทศบาลเป็นเขตเลือกตั้งเขตหนึ่ง แต่ถ้าเทศบาลใดมีจำนวนราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรเกินกว่าหนึ่งแสนคน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศแบ่งเขตเทศบาลออกเป็นเขตเลือกตั้งเพิ่มขึ้นอีก แต่ต้องไม่เกินกว่าสี่เขต โดยให้แต่ละเขตมีจำนวนราษฎรใกล้เคียงกันเท่าที่จะแบ่งได้ และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลมีจำนวนเท่ากันทุกเขต

ประกาศนั้นให้ระบุว่าเป็นเขตเลือกตั้งที่เท่าใด ของเทศบาลใด มีจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลที่จะพึงทำการเลือกตั้งเท่าใด และประกาศให้ราษฎรทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

เขตที่ประกาศแล้วนั้น ให้ใช้เป็นเขตเลือกตั้งตลอดไปจนกว่าจะได้ประกาศเปลี่ยนแปลง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

“ มาตรา ๘ ในเขตเลือกตั้งใด ถ้าผู้สมัครไม่เกินจำนวนสมาชิกสภาเทศบาล ที่จะมีการเลือกตั้งได้ในเขตเลือกตั้งนั้น ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลแล้ว โดยไม่ต้องลงคะแนน แต่ในกรณีที่การเลือกตั้งไม่ได้สมาชิกตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติไว้ในเขตเลือกตั้งใด ให้เทศบาลจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่เฉพาะเขตเลือกตั้งนั้นเพื่อให้ได้สมาชิกครบจำนวน

ในการเลือกตั้งใหม่นี้ ให้เป็นหน้าที่ของเทศบาลที่จะประกาศก่อนพ้นสัปดาห์วัน นับจากวันที่เลือกตั้งครั้งสุดท้าย โดยระบุวันเลือกตั้งและระยะเวลาสมัครรับเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๗ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เป็นไปเช่นเดียวกับคุณสมบัติของผู้เลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ”

เล่ม ๓๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนแทน

“มาตรา ๑๘ ผู้ขาดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เป็นไปเช่นเดียวกับผู้ขาดคุณสมบัติของผู้เลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนแทน

“มาตรา ๒๐ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งให้เป็นไปเช่นเดียวกับผู้สมัครตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(๑) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนั้นเป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหกเดือน หรือ

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

(๒) เป็นผู้เสียภาษีโรงเรือนตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดินหรือภาษีบำรุงท้องที่ตามประมวลรัษฎากร หรือเป็นเจ้าของบ้านในเขตเทศบาลนั้นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ผู้ขาดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งให้เป็นไปเช่นเดียวกับผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดหน่วยลงคะแนนที่จะพึงมีในเทศบาลนั้น

ตามปกติให้ใช้เขตเลือกตั้งหนึ่งเป็นหน่วยลงคะแนนหน่วยหนึ่ง

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

ถ้าในเขตเลือกตั้งใด จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินกว่าหนึ่ง พันคน ให้เทศบาลโดยอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณี แห่งเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง หรือนายอำเภอใน กรณีแห่งเทศบาลตำบล จัดแบ่งเขตเลือกตั้งนั้นออกเป็น หน่วยลงคะแนน โดยให้มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยหนึ่งไม่ เกินกว่าหนึ่งพันคน ทั้งนี้ เว้นแต่การแยกเป็นอีกหน่วยลง คะแนนหนึ่งจะไม่สะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการไปลง คะแนนเลือกตั้ง แม้จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเกินกว่าหนึ่ง พันคน แต่ไม่เกินสี่พันคน จะรวมเป็นหน่วยลงคะแนนเดียว กันก็ได้

เมื่อได้กำหนดหน่วยลงคะแนนขึ้นแล้ว ให้ประกาศ หน่วยลงคะแนนไว้ ณ สำนักงานเทศบาล ที่ว่าการอำเภอ และ ศาลากลางจังหวัด และให้จัดทำแผนที่สังเขปแสดงเขตของ หน่วยลงคะแนนประกอบไว้ด้วย”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราช บัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ให้ เทศบาลโดยอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีแห่งเทศบาล นครและเทศบาลเมือง หรือนายอำเภอในกรณีแห่งเทศบาล

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

ตำบล ตั้งกรรมการตรวจคะแนนประจำหน่วยลงคะแนน
แห่งละสามคน กับกรรมการสำรองไม่เกินสามคน และ
พนักงานคะแนนไม่น้อยกว่าหนึ่งคน ทั้งให้มีอำนาจถอดถอน
และตั้งบุคคลอื่นแทน

ให้ถือว่ากรรมการตรวจคะแนน พนักงานคะแนนและ
บุคคลผู้ทำการในหน้าที่กรรมการตรวจคะแนนเป็นเจ้าพนักงาน
ตามกฎหมาย”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราช
บัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ให้เทศบาลจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
โดยคัดจากทะเบียนผู้เลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะในเขตเทศบาลและให้แก้ไข
เพิ่มเติมต่อไปตามหลักฐานที่ปรากฏ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราช
บัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๒ บัตรเลือกตั้งต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย
คือ

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรซึ่งลงเครื่องหมายประจำตัวผู้สมัครเกินจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลที่จะมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น
- (๓) บัตรซึ่งมิได้ลงเครื่องหมายเลย
- (๔) บัตรซึ่งปรากฏว่าได้พับซ้อนกันเกินกว่าบัตรเดียว
- (๕) บัตรซึ่งมีการขีดเขียนหรือเครื่องหมายสังเกตหรือข้อความอื่นใดนอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๖) บัตรซึ่งลงเครื่องหมายไม่ชัดเจนว่า ลงเครื่องหมายให้แก่ผู้ใด
- (๗) บัตรซึ่งลงเครื่องหมายซ้ำกันให้ถือว่าเสียเฉพาะเครื่องหมายที่ซ้ำกันเท่านั้น

แต่ถ้าบัตรตามที่กล่าวในอนุมาตรา ๖ ยังมีเครื่องหมายที่ลงไว้ชัดเจนให้แก่ผู้สมัครคนใดอยู่ด้วย ภายใต้งับกับแห่งพรรคต้นมิให้ถือว่าบัตรนั้นเป็นบัตรเสีย และให้นับคะแนนให้แก่ผู้สมัครที่มีเครื่องหมายชัดเจนลงให้มัน”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เล่ม ๗๕ ตอนที่ ๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๔ มีนาคม ๒๕๐๑

“มาตรา ๕๔ เมื่อเทศบาลได้รับรายงานแสดงผลของการนับคะแนนจากคณะกรรมการตรวจคะแนนแห่งหน่วยลงคะแนนต่าง ๆ ในเขตเลือกตั้งใดแล้ว ให้คณะเทศมนตรีรวมยอดคะแนนของผู้สมัครแต่ละคนในเขตเลือกตั้งนั้นโดยเร็ว

ในเขตเลือกตั้งหนึ่ง ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนมากตามลำดับลงมาได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตามจำนวนที่นั่งการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ภายในบังคับแห่งวรรคก่อน ในกรณีที่ผู้สมัครหลายคนได้คะแนนเท่ากัน จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลได้ตามจำนวน ก็ให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้ได้จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งครบจำนวนที่เขตเลือกตั้งนั้นมีการเลือกตั้งได้

การจับสลากตามความในมาตรานี้ ให้กระทำต่อหน้าคณะเทศมนตรี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลโท ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๑๕ ตอนที่ ๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๕ มีนาคม ๒๕๐๑

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการให้สิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้งแก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง จึงควรกำหนดให้คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นไปในทำนองเดียวกัน ส่วนการเปลี่ยนแปลงวิธีการกำหนดหน่วยลงคะแนน ก็เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งให้มากยิ่งขึ้น.